

Transkatetra aortas vārstuļa implantācija Latvijā: agrīnie rezultāti

Pēteris Stradiņš^{1,2}, *Mārtiņš Kalējs*^{1,2}, *Ainārs Rudzītis*^{1,3}, *Inga Narbutē*^{1,3},
*Andis Dombrovskis*¹, *Eva Striķe*^{1,2}, *Milāna Zabunova*^{1,3},
*Marina Berzina*¹, *Ginta Kamzola*^{1,3}, *Kristīne Būmeistere*¹,
Elīna Poikāne^{1,3}, *Aleksandra Lāce*¹, *Aļona Grāve*¹,
Romans Lācis^{1,2}, *Andrejs Ērglis*^{1,3}

¹Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Latvija

²Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

³Latvijas Universitāte

Ievads. Transkatetra aortas vārstuļa implantācija (TAVI) ir ieguvusi savu vietu klīniskajā praksē aortas vārstuļa stenozes pacientu ķirurģiskai ārstēšanai gadījumos, kad risks konvencionālai operācijai ir pārāk liels. Šī procedūra Latvijā un pasaulē ieviesta salīdzinoši nesen, un dati par tās rezultātiem ir ierobežoti.

Darba mērķis. Izvērtēt tūlītējos un agrīnos rezultātus visiem pacientiem pēc TAVI, kuriem šī procedūra veikta Paula Stradiņa KUS laika periodā no 2009. gada 30. septembra līdz 2012. gada 31. decembrim, salīdzināt dažāda veida protēžu un to ievades ceļa pielietošanas rezultātus.

Materiāls un metodes. Latvijas Kardioloģijas centrā tiek pielietotas divu veidu TAVI protēzes: *Edwards Sapien* ar transfemorālu (TFE) un transapikālu (TA) ievades ceļu, kā arī *Medtronic CoreValve* ar transfemorālu (TFC) un transaortālu (TAo) ievades ceļu. Tika apkopoti dati par visiem TAVI pacientiem, izmantojot TAVI pacientu reģistru, kurā retrospektīvi tiek ievadīti dati par pilnīgi visām TAVI. Starp pacientu grupām tika salīdzināti sākotnējie demogrāfiskie dati, ieskaitot ķirurģiskā riska rādītājus – *EUROScore* un *STS Score*, kā arī klīniskie dati un procedūras tūlītējie un agrīnie rezultāti. Datu apkopošanai un statistikas aprēķiniem tika izmantota *MS Excel 2007* programmatūra. Rezultātu sadaļā atainotas rādītāju vidējās vērtības.

Rezultāti. TAVI procedūras kopā veiktas 102 pacientiem ar ļoti augstu risku konvencionālai operācijai vai konvencionālā veidā inoperabliem, to skaitā 37 TFE, 33 TA, 27 TFC un 5 TAo. No visām grupām vissmagākie pacienti bija TAo, kuriem biežāk kā citās grupās bija sastopama perifēro asinsvadu slimība un kuru vidējais vecums bija vislielākais – 86,2 gadi, tai sekoja TA pacientu grupa. Kopējā 30 dienu mirstība pēc TAVI bija 2,9%, no tiem 2 pacienti tika zaudēti TA grupā (6,1%) un 1 pacients TFC grupā (3,7%). Insults bijis 1 pacientam TA grupā. Asinsvadu komplikācijas tika novērotas 9 pacientiem TFE grupā (24%), 3 – TFC (11%) un nevienam pacientam TA un TAo grupās. EKS implantācija bija nepieciešama 2,9% pacientu ar *Edwards Sapien* protēzi un 12,5% pacientu – ar *Medtronic CoreValve*.

Secinājumi.

1. Mūsu analizētajā pacientu grupā TAVI ir apstiprinājusies kā droša un efektīva metode pacientiem ar vidējo vecumu > 80 gadiem un aprēķināto risku ķirurģijai pēc *EUROScore* > 20%.
2. TAVI metode uzrādījusi kopējo 30 dienu mirstību 2,9% un 0,0% mirstību TFE un TAo grupās.
3. Mirstība ir augstāka TA grupā – 6,1%, kas skaidrojama ar salīdzinoši lielāku ķirurģisko invāziju un salīdzinoši augstāka riska pacientiem šajā grupā.
4. Augstā asinsvadu komplikāciju izplatība TFE un TFC grupās, kā arī palielināts risks EKS implantācijai *CoreValve* recipientiem saistāms ar konkrēto ierīču dizaina un implantācijas tehnikas īpatnībām.